

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ivstitia Et Ivre Libri Decem, Reuerendi P. F. Dominici
Soto, Segobiensis, Ord. Præd. Theologi præclariss.**

Soto, Domingo de

Venetiis, 1608

1 An ne præcepta iudicialia recte c[a]eremonialibus distinguantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38878

rendi, sed tamen ob improbitatem Iudæorum quatuor illa eidem Gentibus interdixerunt, nõ quidem quasi necessaria esset legalium obseruatiã, sed vt posset inter Christianos vtriusq. populi initi commercium. Prohibitum ergo illis est, vt a carnibus idolis immolatis obtineret, videlicet ne apud conuersos è Iudaismo suspicionem veniret idololatriã. Quare falso nonnulli opinati sunt prohibitam illis esse idololatriã. Nã illam in confesso cunctis erat esse Euangelio execrabilem. Verum tamen quia sacerdotes Gentium macellum habebant immolatorum idolis, prohibiti sunt Christiani illis vt eis, Secũdo prohibiti sũt vesci sanguine & suffocato, quæ quidem ad eos Iudæi exhorrebant, vt nauisam illis facere quicunq. in eorum conspectu talibus vtentur epulis. Fornicatio autẽ veritã illis est peculiari ter, nõ quod esset lege naturæ interdãta, sed quod illi caligine mētis obiecti nullam libera Venere agnoscebant culpã, neq. erat in Decalogo expressã. Cõtra hæc autẽ solutiõne existit argumẽta. Primũ, quod si nõ erant illa ad legis obseruatiã prohibita, nõ satis habebat qõni Iudæorum, qui contendebant vt legalia cum euangelio simul curreret Secũdo, quia in ipso Concilio habetur. Visum est Spiritui Sancto & nobis, nihil ultra imponere vobis quã hæc necessaria. Si ergo erant necessaria, necessitas ex lege procedebat. Tertio quia si illa ratione prohibebantur sanguis & suffocatum, pariter deberet prohiberi esus suillatum carniũ, & aliorũ cõium. Ad hæc autem responde tur, Apostolos Pharisæis non ad eorum mētem respondisse, sed quod illa ad ipsorum pacandum seditionem ac tum multum indullerunt, atq. ad hunc finem censuerunt illa esse necessaria. Prohibuerunt autem illa duo, scilicet sanguinem & suffocatum, quæ magis erant Iudæis exosa, non autem suillas carnes atq. alia venationum ac piscium genera, quia esset Gentibus per quam molellum propter Iudæos illorum vltu priuari. Et ideo ait S. Concilium. Nihil ultra imponere vobis oneris, quam hæc necessaria. At qui tota hæc doctrina ex verbis Pauli facile colligitur 1. Cor. 8. vbi docet quod esus carniũ idolis immolatarum, sed propter scãdalum infirmorum quo pacto sanãtionẽ. Concilij declarauit, idẽmque docet ad Ro. 14. vbi ait omnes cibos esse mundos nisi, ppter scãdalum aut consciẽtiã. Et Mar. 15.

ait Christus. Non quod intrat per os, coingnat hominem. Et ex his sequitur illam prohibitionem nõ fuisse in perpetuum factã, sed in tempus, idẽmque perexiguũ dum Christianus populus coalesceret, & Iudæorum gens horrorem illum ciborum depone ret. Quare vel seculo ipso Apostolorum vel proxime vis expirauit illius Concilij. Huic nihilominus sententiã obstatã videtur Canon Concilij Gãgreci si quis discipulus vbi habetur omnia manducare licere prãter idolothyta, vbi glossa expresse tenet, quoniam licet, neq. modo quidem licitũ est idolothytis vesci, quamuis nulla detur scandali occasio, immo non magis licere eorum esum, quã in Quadragesima carniũ. Et allegat pro se dictum Augusti in lib. de bono coniug. quod referunt 33. qu. 4. cano. sicut satis, vbi inquit satis esse fame mori, quã idolothytis vesci. Ad res autem concilij responderunt illud fuisse habitum proxime tempus Apostolorum, quando nondum eorum Concilium protulisset, ob idque glossator falsissimẽ inde inuitit opinionem quod modo non licet illa edere. Immo Paul. 1. ad Timo. 4. generaliter absque vlla exceptione condẽnat eos qui in nouissimis temporibus loquentes mendacium, prohibitiũ erant a cibis, quos Deus creauit abstinere. Et forsã tempore Aug. nonnulla durabat eiusdem Concilij obseruantia. Nisi dicere malueris, quod forte respexit ad elapsũ tempus, quando vigor concilij durabat.

Ex histo ria de p r o p r i a .

Primũ arg. con tra p r i m a s o l u t i o n e m . Secũdũ. Tertiuũ.

Ad argu m e n t a .

Corollarium . Argũ. Concilij Gãgreci.

August.

Solutio.

Paulus.

QVÆSTIO VI.

DE IUDICIALIBVS

mandatis.

S. Tho. 1. 2. quæst. 104. & 5.

ARTICVLVS I.

Vtrum p r a e c e p t a i u d i c i a l i a r e d e a c e r e m o n i a l i b u s d i s t i n g u a n t u r .

TERTIVM p r a e c e p t o r u m g e n u s .

vt in superioribus constitutum, est iudicialium de quibus primo queritur, qui

SOTO
Iure
Cõcilij
Dicitur
15

bus modis a ceremonialibus distinguatur? Et primo arguitur non in hoc differre, ut supra dictum est, quod ceremonialia pertineant ad diuinum cultum, iudicialia vero ad pacificum conuictum, qui est inter ciues, tum quod iudicialia, ut nomine sonat, sunt illa, quae in foro tractantur coram iudice, & tamen extra forum sunt alia, quae ad eundem pacificum statum conferunt, tum etiam quod sunt inter ceremonialia aliqua erant quae hominem ad seipsum ordinabant, ut delectu ciborum & vestimentorum, ita & inter iudicialia decebat esse aliquam praecipionem quae ad ipsum singulariter hominem pertineret. Non ergo omnia ad iustitiam attinebant, quae est vnus cuius ad alterum. Secundo arguitur contra aliam differentiam quae inter haec praecipia constituitur, nempe quod ceremonialia constituta erant ut si gna figurae, essent & vmbra futurorum iudicialia vero minime na glossatores iudicialium. Exod. 21. & 22. cuncta etiam interpretantur allegoricè & moraliter. Atque inde tertium colligitur argumentum aduersus tertiam differentiam, quae adhiberi consuevit. scilicet ceremonialia non licere amplius obseruare, secus autem de iudicialibus, nam si erant futurorum signa, pari modo debuerunt cessare sicut, & ceremonialia. Vnde Apostolus generaliter ait ad Hebr. 7. Translato sacerdotio necesse est ut legis translatio fiat. In contrarium autem est, quod tres istas differentias interpretes legis solent inter eiusmodi praecipia inter noscere.

Hae ferme omnia in superioribus discussa sunt & definita, sed ut eorum summa oculis obiciatur, repetuntur. Supponamus ergo discrimen, non semel in praecipentibus explicatum inter moralia ex vna parte, atque alia duo genera ex altera. Moraliam iam diximus esse illa, quae ex principiis naturalibus per modum illationis colliguntur, ceremonialia vero ac iudicialia, quae non nisi arbitramento quodam ex generali praecipio per modum specificationis constituuntur, ut si exempli gratia dicamus. Deus est colendus, ergo hoc vel illo modo. Malefactor est puniendus, ergo tali aut tali supplicio. Ad quaestionem ergo tribus conclusionibus respondetur, trinum experimentibus discrimen inter ceremonialia, & iudicialia. Prima conclusio. Ratio iudicialium praecipitorum in duobus consi-

stit, primum, ut non inferatur ex principiis naturae tanquam eorum conclusio, & in hoc differunt a moralibus, eueniuntque cum ceremonialibus. Secundo, ad conuictum hominum inter inuicem spectent, & in hoc a ceremonialibus elongantur. Enimvero sicut ex illo principio, quod Deus est colendus, arbitrato diuino instituta sunt haec & illa sacrificia, quae natura sua nihil ad mores referebant, sic ex illo, quod pax est in republica pro veribus custodienda collecta sunt iudicialia, ut qui vnquam furaretur ouem, quatuor solueret, & quod fur nocturnus in agrum delicto interficeretur, diurnus vero, minime &c. Haec autem conclusio adeo est haecenus frequenterata, ut permolestum sit in ipsa, veluti in falebra diutius h'rere. Secunda conclusio. Praecipia iudicialia secundo a ceremonialibus hoc discriminantur, quod ceremonialia instituta erant in figuram vmbraeque futurorum, iudicialia vero non nisi ex consequenti, discrimen namque hoc ex primo conclusione originem ducit. Etenim cum cultus ille praecorum patrum ad populi sanctitatem pertineret, quae quidem sanctitas ex mediatore Christo dependebat, condecens erat ac necessarium, quod supra ex positum est, ut per easdem ceremonias eundem veterum profiterentur. Attamen cum iudicialia non ad diuinum cultum, sed ad iustitiam & aequitatem inter ciues conciliandam instituerentur, ratio non postulabat, ut prognostica essent eiusdem futuri Messie. Nihilominus quia totus ille status populi in expectatione erat eiusdem venturi Dei, ex consequenti eadem iudicialia aliquam eius praeferebant vmbrae iuxta verbum Pauli ad Cor. 10. Omnia in figuram contingebant illis exempla: Decimarum solutio significabat perfectionem, quae vltima denarii vnitate designatur, Christo tribuendam. Atque illud Exo. 21. quod seruus Hebraeus post sextum annum esse septimo anno liber, figurabat post militiam huius mundi subsequitur fore libertatem caelestem, quae erit perfectum sabbatum. Quapropter Gentilium iudicia, ut puta Graecorum & Romanorum, nullum recedebat mysterium, sicut Hebraeorum leges. Tertia conclusio. Et si iudicialia praecipia sic prorsus fuerint euacuada, & extincta, ut post Christi resurrectionem nullo tenore sint obligatoria, differunt tamen & in hoc tertio a ceremonialibus, quod quae sunt ceremonialia.

ceremonialia nullatenus iam seruare lice-
rit, nihilominus liceat iudicialia iteratò in-
stitueri. Prima pars conclusionis huius iam
fatis supra demonstrata est, ubi ostendi-
mus tot, in prorsus legem, quàm ad Mo-
saicam vim cessasse. Secunda vero pars ex
secunda conclusionè, scilicet, secunda ex pri-
ma colligitur Ratio enim quare cere-
monialia reuivificare mō non licet iam supra
assignata est. quod cum signa fuissent pro-
gnostica futurorum, presente veritate, fa-
cta sunt falsa mendacia. Cum ergo hæc rō
iudicialibus non reperiatur, quia non per
se instituta sūt ad significandū, nihil peri-
culi inest, si iterum constituantur in noua
legē. Hæc igitur ratione cōstituta ab eccle-
sia sunt decime, quæ quantum ad quotā iu-
dicialis erant institutaq; sunt qñq; talionis
leges, & reddere quadruplum pro simpli-
ci furto, & similia. Hæc omnia facillima
sunt, & ex superioribus liquida.

Probō
conclu.

Ad pri-
mū arg.

Ad secū-
dum.

a se inuicem partitionem dicamus, vtrum
scilicet quadrariam fuerint distributa,
nempe vt alia extiterint, quæ principes in
ordine ad subditos informabant, alia vero
quæ inter se inuicem subditos, & tertia quæ
populum in ordine ad exterar gentes in-
stituebant, atq; alia demum quæ domesti-
cam inter se familiam conciliabant, Argui-
tur n. primo: Suprema potestas repu-
blica est in spiritualibus summus sacerdos
cum aliis sibi assistentibus, & in tempo-
ralibus, rex: nam secundum Arist. 7. Polit.
hoc est regiminum optimum, vtpote
quod in vnitatem maxime resoluitur, atq;
adeo exprissimam diuinæ gubernationis
similitudinem gerit, ergo circa has duas
potestates debuerunt primum omnium
congruentes leges institui. hoc autem non
sic institutum legimus in lege veteri. Nam
sicut Aron Deus ipse per se elegit, vt patet
Exo. 28. Leuitiq; decimus in eorum
sustentatione solui iussit, vt Leuit. vltimo
scriptum est, sic debuit & per seipsum re-
gem creare, quod tamen non fecit, sed
populo id commisit. Habetur enim Deut.
27. Cum dixeris, Constituam super me re-
gem, eum cōstitues quem Dñs Deus tuus
elegerit. Neque regibus stipendia designa-
uit. Immo populus a Moysē vsq; Salutem
quadringentis annis malit cum sacerdoti-
bus absq; rege, quem tunc demum in ma-
lum ipsius populi Deus permisit, vt 2. Reg.
8. cōmemoratur. Secundo arguitur, quod
neq; de conuictu inter se ciuium congruen-
ter fuerint iudicialia instituta Præcipiebā-
tur enim Nu. 27. vt hominis absq; filio de-
functi hæreditas transfret ad filiam & tamē
Arist. 1. Polit. c. 7. ait, Regna inde & posses-
siones perditum iri, quod ad mulieres tran-
seunt. Et Leuit. 22. habebatur, quod anno
Iubilæi omnes venditæ possessiones ad pri-
stinos possessores remanerēt quod firmita-
ti contractuum obolare videbatur, sine qui-
bus tamen mortales conuenire nequeūt.
Et Exo. 21. instituta fuit talionis pœna, vt
oculum pro oculo reus receret, ac dentem
pro dente, cuius nimiam acerbiter de-
notauit Christus Matth. 5. atque alię
erant in illo populo legales sanctiones,
quæ videbantur absurde. Tertio & erga
exterar gentes incongrua videntur illa, quæ
illic extant iudicia. Habetur enim Deut.
23. Ammonites & Moabites et post deci-
mam generationem non intrabunt in Ec-
clesiam

Primū
argum.

Aristot.

Argu. 2

Aristot.

Argu. 3

Ad primum igitur argumentum respo-
detur, quod licet iudicialia a iudicio nunc-
cupentur, propterea quod rempublicam
institueret ad principem attinet, penes quæ
potestas est iudicandi nihilominus quia ei-
dem principi incumbit non modo litigia
dirimere, verum & quæ ad spontaneos con-
tractus attinent, deliberanter sancire, sit vt
non solum illa quæ in foro tractantur, ve-
rum & quæ in domo & in ciuium com-
mercij, iudicialia nuncupentur. Ad secū-
dum autem membrum eiusdem argume-
ti respondetur diuersam esse rōnem cere-
monialium ac iudicialium. Nam cum cul-
tus ad Deum pertineat, ad quem homo tā-
quam in proprium finem ordinatur, sit vt
ad eundem cultum referatur vt minister
ipse seipsum componat in cibo & vestitu,
quare & de hoc erat ceremoniale præcep-
tum, homo autem non ordinatur ad pro-
ximum sicut in finem, sed sicut duo
membra, & ideo nullo opus erat iudiciali
precepto hois ad seipsum sed omnia ipsum
ordinabant in alterum. Aliorum autem so-
lutionis satis ex superioribus clarescunt.

ARTICVLVS II.

*Vtrum iudicialia præcepta conuenienter sint
in quatuor genera dispersita.*

Post distinctionem iudicialium a cere-
monialibus, subsequit vt de ipsorum

SOTO
Iure
L. 11
D. 11
13